

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/380/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712201158
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5712201158.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci navrhovateľa: Y. D., nar. XX.X.XXXX, bytom v V., Ul. C. č. XXXX/X, právne zastúpeného JUDr. Miriam Podhradskou, advokátkou, so sídlom v V., Ul. J. K. č. X proti odporkyni: S. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v V., K. ul.č. XXX/XX, v konaní o vrátenie daru, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 9C/26/2012-35 zo dňa 29.3.2012, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Martin rozsudkom č.k. 9C/26/2012-35 zo dňa 29.3.2012 zamietol návrh navrhovateľa o vrátenie daru. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľ podaným návrhom žiadal, aby súd zaviazal odporkyňu vrátiť mu jeho dar - 1-izbový byt č. 36 vo vchode č. 6 na 5. poschodí bytového domu súp.č. XXXX, postaveného na parcele registra C č. 3528/8 o výmere 469 - zastavané plochy a nádvoria spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súp.č. XXXX vo veľkosti 2979/121952-ín a spoluvlastníckeho podielu na pozemku, zastavanom domom - parc. reg. C č. 3528/8 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 469 m² v podiele 2979/12195. Odporkyňa sa voči navrhovateľovi začala správať veľmi nevďačne a opovrhujúco, nadáva mu a vyhadzuje ho z bytu. Negatívne správanie odporkyne navrhovateľ považuje za sústavné, pričom vyjadrenia o tom, že tento byt je iba odporkyne a navrhovateľovi tu už nič nepatrí, vzbudzuje u neho obavy, že v danom byte už nebude môcť viac bývať. Vzhľadom na skutočnosť, že správanie odporkyne má negatívne následky na psychické a fyzické zdravie navrhovateľa, navrhovateľ má za to, že ide o hrubé porušenie dobrých mravov.

Odporkyňa s návrhom nesúhlasila, uviedla, že obvinenia navrhovateľa nie sú pravdivé. Jej správanie voči navrhovateľovi nikdy nebolo opovrhujúce, nikdy sa mu nevyhrážala, naopak, vždy sa mu snažila pomôcť. Navrhovateľ je jej nevlastný brat, ktorý začal žiť s pani M., ktorá brata ovplyvňuje a sám brat sa mal pred odporkyňou vyjadriť, že si je vedomý, že ho táto využíva a že by od neho chcela, aby jej daroval byt. Odporkyňa vyjadrila obavy, že keby súhlasila s vrátením bytu, tento by následne získala pani M., ktorá by jej brata vyhodila z bytu a on nebude mať kde bývať. Odporkyňa vyjadrila svoj súhlas

so zriadením vecného bremena na doživotné bývanie a užívanie bytu, o ktorom bola informovaná aj právna zástupkyňa navrhovateľa.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 18.1.2007 pred notárom JUDr. Vladimírom Kostovčákom účastníci podpísali darovaciu zmluvu ohľadom nehnuteľnosti sporného bytu, keď navrhovateľ vystupoval v pozícii darcu a odporkyňa v pozícii obdarovanej. Odporkyňa sa v tejto zmluve zaviazala umožniť darcovi doživotne bývať a užívať byt, ktorý je predmetom daru. Navrhovateľ sa rozhodol tento byt darovať nevlastnej sestre po tom, čo začal mať určité zdravotné problémy, pričom bol si vedomý, že sestra by bola schopná a ochotná sa o neho postarať. Do októbra 2011 mu odporkyňa poskytovala starostlivosť a bola vždy nápomocná. Následne sa však vzťahy medzi nimi narušili. Navrhovateľ stanovil začiatok zhoršenia vzťahov s odporkyňou na obdobie októbra 2011, kedy sa uskutočnila domová schôdza, na ktorú vždy chodievala odporkyňa. Na uvedenej schôdzi bola odsúhlasená výmena hodín, s ktorou chcela odporkyňa spojiť aj rekonštrukciu kúpeľne, s čím však navrhovateľ nesúhlasil a povedal odporkyni, že uvedenú rekonštrukciu môže vykonať až po jeho smrti. Odporkyňa mu v tejto súvislosti mala uviesť, že byt je aj tak jej a že navrhovateľovi už tento nepatrí. Toto konanie malo u navrhovateľa vyvolať zhoršenie psychického stavu, poruchu spánku a samovražedné myšlienky. O tejto skutočnosti vypovedala svedkyňa X. M.. Požadované lekárske potvrdenie o zhoršení zdravotného stavu navrhovateľa súdu nebolo predložené. Navrhovateľ chce navrátením svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti získať istotu, že svoj život bude mať v pokoji kde dožiť.

Vykonaným dokazovaním prvostupňový súd nemal preukázané, že správanie sa odporkyne by malo charakter hrubého porušenia dobrých mravov. Takéto správanie musí byť veľkým nevďakom zo strany obdarovaného, ktoré sa prejavuje napr. vo forme fyzického násillia, hrubých urážok, či neposkytnutia potrebnej pomoci. Správanie odporkyne však takéto znaky podľa názoru súdu nevykazuje. Jej vyjadrenia o tom, že byt vlastnícky patrí jej, nie je prejavom nevďaku, ale iba konštatovaním skutočnej situácie, ktorá vznikla z iniciatívy navrhovateľa, ktorý sa v roku 2007 rozhodol byt darovať odporkyni. To, že uvedené konštatovanie odporkyne spôsobilo zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa, nemá so správaním odporkyne žiadny súvis; ide o subjektívne pocity navrhovateľa, ktorý s takýmto vyjadrením spája následky, ktoré odporkyňa mala zamýšľať vykonať (v podobe vyhodenia navrhovateľa z bytu odporkyne), ktoré sú však v príkrom rozpore s jej správaním sa tak v predsúdnych rokovaniach s právnou zástupkyňou navrhovateľa, ako aj s jej správaním sa na súde, keď v obidvoch prípadoch jasne a zreteľne vyjadrila ochotu zriadiť vecné bremeno doživotného bývania pre navrhovateľa, s čím však navrhovateľ nesúhlasil. V súvislosti s konštatovaním navrhovateľa o zhoršení jeho zdravotného stavu prvostupňový súd konštatoval, že nebolo dostatočným spôsobom preukázané, nakoľko iba vyjadrenie priateľky navrhovateľa je pre súd za skutkových okolností prejednávaneho prípadu absolútne nedostatočné. Preto prvostupňový súd konštatoval, že správanie odporkyne nevykazuje znaky hrubého porušenia dobrých mravov, a preto súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Odvolateľ má za to, že rozhodnutie prvostupňového súdu je v rozpore so zákonom, nakoľko vec nesprávne právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, dôsledkom čoho je predmetný rozsudok nezákonný a neobhájiteľný. Považuje ho za nespravodlivý, v rozpore s dobrými mravmi. Odvolateľ má za to, že prvostupňový súd vec nesprávne právne vyhodnotil, keď konštatoval, že okolnosti daného prípadu nenapĺňajú skutkovú podstatu § 630 Občianskeho zákonníka a keď prvostupňový súd ich vyhodnotil tak, že navrhovateľovi ako darcovi nevzniklo právo domáhať sa vrátenia daru od odporkyne ako obdarovanej, nakoľko zo strany odporkyne nemalo dôjsť k hrubému porušeniu dobrých mravov voči navrhovateľovi. Odvolateľ má za to, že prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil správanie odporkyne voči navrhovateľovi počnúc od októbra 2011 z hľadiska kategórie dobrých mravov a ich porušenia s dosiahnutím intenzity ich hrubého porušenia. Odvolateľ poukazuje na to, že správanie odporkyne voči navrhovateľovi je potrebné hodnotiť komplexne a to aj z hľadiska konkrétnych okolností prípadu, subjektívnych aspektov na strane navrhovateľa aj vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav a psychické rozpoloženie. Odporkyňa vedela, že voči navrhovateľovi musí pristupovať vzhľadom na jeho vek a zdravotný stav citlivo, musela si byť vedomá toho, že jej konanie môže spôsobiť u navrhovateľa nepriaznivé dôsledky na jeho fyzickom a psychickom stave. Odporkyni však uvedené nebránilo správať sa voči navrhovateľovi takým spôsobom (arogantné správanie, prejav nevďaku voči navrhovateľovi,

vyhrážky, že navrhovateľovi už nič na byte nepatrí, celkový nezájem o navrhovateľa), že u navrhovateľa vzbudila samovražedné a úzkostné myšlienky ako aj obavy, že ho bude chcieť z bytu vyštváť a on nebude mať kde v starobe dožiť, čo v rámci prvostupňového konania dosvedčila aj svedkyňa pani M.. Odporkyňa navrhovateľovi niekoľkokrát hovorila, že byt chce predať, že byt je len jej a jej detí, že navrhovateľovi tam už nič nepatrí a pod. Odporkyňa zobrala navrhovateľovi všetky písomnosti súvisiace s bytom. Navrhovateľovi nenechala ani darovaciu zmluvu, na základe ktorej jej navrhovateľ predmetný byt daroval. Od októbra 2011 sa o navrhovateľa nijakým spôsobom nezaujíma, nestará sa o neho, neposkytuje mu žiadnu pomoc. Odvolateľ má za to, že prvostupňový súd mal pri hodnotení správania odporkyne v kontexte porušenia dobrých mravov vziať do úvahy aj individuálne subjektívne okolnosti na strane navrhovateľa (vek, zdravotný stav), pretože o nich odporkyňa mala vedomosť a svojim správaním nereflektovala na tieto okolnosti. Navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovieť, resp. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila odporkyňa. Uviedla, že obvinenie navrhovateľa, že od októbra 2011 sa jej správanie k nemu zmenilo, že sa správa nevďačne a opovrhujúco, že mu nadáva a vyhráža sa, že ho vyhodí z bytu a že sa dokonca bojí o svoj život, tak k tomu môže povedať len toľko, že takéto obvinenie je nepravdivé a ničím podložené. Ona sa naposledy stretla s bratom 29. alebo 31. októbra 2011 na cintoríne, kde sa pozdravili a povedali si iba pár slov ako sa majú, pričom ona bola so svojou dcérou a on bol s pani M.. Po tomto termíne sa už s ním nestretla sama, iba u jeho právnej zástupkyne JUDr. Podhradskej. Zdôrazňuje, že jej správanie k nemu nikdy nebolo opovrhujúce, ani sa mu nikdy nevyhrážala, vždy sa mu snažila pomôcť, keď to potreboval, či to bolo za života jeho manželky alebo po jej smrti. Každý kto ich pozná, hovoril, že ako súrodenci mali pekný vzťah. Podotýka, že ona o jeho byt nemala záujem a nikdy mu nepovedala, aby jej ho daroval. Dokonca, keď to chcel urobiť, sama mu navrhla, aby byt dal svojmu krstnému synovi, ale to nechcel urobiť. Vtedy reagoval tak, že ona a jej deti majú svoje byty a keby sa mu niečo stalo, tak oni ho z bytu nevyhodia, dokonca povedal, že jej syn by to nikdy nedovolil. Poukázala na to, že jej brat sa zoznámil s pani M. a začali spolu žiť. Ona sa nestarala, či bude bývať u neho alebo vo svojom byte. No vie, že vždy hovoril, že má radšej jej psa ako jeho, že by chcela od neho, aby jej daroval byt, že si je vedomý, že ho využíva. Dokonca pani M. povedala aj pred ňou, že si myslela, že jej dá byt a ona bude bývať s ním a svoj byt by predala. Teraz dala byt dcére a využíva svoj vplyv na jej brata a chce takto získať jeho byt. Keď získa byt, po nejakom čase by jej brata z bytu vyhodila a on by nemal kde bývať. Tento názor nezdieľa iba ja ale i celá rodina, nakoľko sa s ňou radila o tom, či mu má byť vrátiť alebo nie. Od doby, ako pani M. zistila, že byt jej daroval, jeho postoj sa zmenil k nej i k celej rodine a myslia si, že ona ho ovplyvňuje. Jej postoj je iný ako opisuje v žalobe brat. Vyjadruje aj môj súhlas so zriadením vecného bremena na doživotné bývanie a užívanie bytu, ktorý vyjadrila listom zo dňa 25.11.2011 pre jeho právnu zástupkyňu. Keby chcela byt predať, tak nedáva takýto súhlas a tiež poukazuje na to, že od februára 2007, kedy jej brat byt daroval, by mala dosť času na predaj bytu, keby tak chcela urobiť. Čo sa týka dokladov súvisiacich s bytom, môže povedať iba toľko, že jej brat ich dal spolu i s darovanou zmluvou ešte u notára v roku 2007. Vtedy sa vyjadril, že ich nebude potrebovať, že i tak ona vybavuje všetko ohľadom bytu a nechcel si zobrať späť žiadne doklady. V roku 2011 mal nedoplatok na byt a tak ona bola vybavovať, ako vznikol tento nedoplatok. Vtedy mu povedala, že doklady sú u nej a on jej dal len ústrižky zo šekov, ktorými platil byt. Vtedy nemal žiadne námietky k tomu, že má všetky doklady u seba. Ona nikdy nebola v byte sama a tak ani nikdy nemohla nič z jeho bytu zobrať. Čo sa týka jej záujmu o brata od októbra minulého roku môže povedať iba toľko, že nechce s ňou hovoriť, nedvíha telefón a keď išla k nemu, tak jej neotvoril, nevie či bol doma alebo nie. To ako sa mu darí, sa dozvie iba od známych.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu ustanovenom v § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2,4 O.s.p. a podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p. vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

Preto s poukazom na citované zákonné ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a ďalšie odôvodnenie nevyhotovuje. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že nie každé chovanie vo

vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi napĺňa znaky § 630 Občianskeho zákonníka, ale predpokladom aplikácie tohto ustanovenia je kvalifikované porušenie morálnych pravidiel konkrétnym chovaním obdarovaného, ktorého stupeň závažnosti je hodnotený podľa objektívnych kritérií a nie podľa subjektívneho názoru darcu. Odvolací súd nemohol preto prisvedčiť odvolateľovi, ktorého odvolanie nepovažoval za dôvodné. Ani odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa nemal preukázané, že by správanie sa odporkyne malo charakter hrubého porušenia dobrých mravov.

Odvolateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. nepatrí právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá si ale trovy odvolacieho konania neuplatnila, preto odvolací súd rozhodol, že sa jej náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.